

MOTEL – CƠ HỘI TÌM CHỖ ĐỨNG TRONG CỘNG ĐỒNG CƠ SỞ LƯU TRÚ

VIỆT NAM

Ngành du lịch muốn phát triển không thể tách rời các yếu tố cơ sở cấu thành của nó từ tài nguyên, nhân lực tới hệ thống cơ sở vật chất kĩ thuật (ăn uống, lưu trú, vui chơi giải trí...). Hàng năm chúng ta chứng kiến dòng chảy du khách từ ngoài tới và trong ra tạo nên sự giao lưu rõ nét trên mọi mặt đời sống văn hóa, kinh tế, xã hội. Nói riêng về ngành du lịch, sự giao lưu hợp tác, ảnh hưởng mà nó mang lại đó chính là sự xuất hiện nhiều loại hình, đa dạng về sản phẩm, dịch vụ. Motel, một trong những loại hình cơ sở lưu trú được xem là sản phẩm của sự “giao lưu” đó đang dần dần tìm và khẳng định chỗ đứng trong “cộng đồng” cơ sở lưu trú Việt Nam.

Mỗi chuyến đi, cuộc hành trình, trong suy nghĩ và ý thức của du khách thì khách sạn là cơ sở lưu trú chủ yếu. Tuy vậy, do nhu cầu, sở thích, khả năng tài chính .v.v. mà du khách có thể chọn lựa loại hình cơ sở lưu trú cho riêng mình, có thể chỉ là nhà trọ, nhà nghỉ, nhà khách, camping hay cao cấp hơn là khách sạn, bungalow. Ngày nay, sự xuất hiện của motel có thể xem là “món lạ” trong sự lựa chọn của du khách Việt Nam. Với loại hình cơ sở lưu trú motel, trong định hướng chuyến đi của mình, du khách Việt có nhiều sự chọn lựa hơn để khám phá sự mới lạ, đặc thù riêng so với các cơ sở lưu trú khác mà nó mang lại. Còn đối với du khách quốc tế, khi tới Việt Nam, họ có thể tự do chọn cho mình cơ sở lưu trú yêu thích, gần gũi, quen thuộc với nước mình.

Motel là thuật ngữ thuật ngữ tiếng Anh (ghép của 2 từ: “mo” – mô-tô; “tel”: hotel), chỉ tên một loại hình cơ sở lưu trú phổ biến ở các nước châu Âu và Mỹ. Cũng như cơ sở lưu trú bungalow, việc tìm ra “khái niệm” hay một từ tiếng Việt tương đương nghĩa là vấn đề hết sức khó khăn. Theo các nhà nghiên cứu du lịch tại Việt Nam cho rằng “motel là một loại hình cơ sở lưu trú thường được xây dựng ven các đường quốc lộ hoặc ở những điểm du lịch với kiến trúc đơn giản, thấp tầng, cơ bản đáp ứng nhu cầu lưu trú của khách”. Tuy nhiên, điểm khác biệt lớn nhất mà chúng ta có thể phân biệt motel với các loại hình cơ sở lưu trú khác thể hiện ngay tên gọi với các dịch vụ bảo dưỡng xe (rửa xe, sửa xe, cung cấp xăng). Trong quá trình du nhập vào và phát triển tại Việt Nam, những nhà làm du lịch có thể có những cách tân với điều kiện đất nước nhưng thiết nghĩ những cái gì thuộc đặc trưng và bản chất riêng của nó nên giữ lại cho phù hợp với nền tảng tiêu chuẩn chung với thế giới. Trong những năm gần đây, motel xuất hiện ngày một nhiều trong phạm vi lãnh thổ nước ta, chủ yếu là tại các thành phố lớn và trên các trục đường giao thông quốc lộ. Chúng ta có thể điểm qua một số nguyên nhân sau:

Thứ nhất, như đã nói ở trên đó là ảnh hưởng của sự giao lưu thông qua hoạt động du lịch. Sự giao xuất phát từ hai nguồn chính là du khách Việt và các nhà làm du lịch trong quá trình ra nước ngoài để khảo sát thị trường. Một nguyên nhân không kém phần quan trọng cho sự giao lưu đó là sự bùng nổ của mạng lưới thông tin từ internet, truyền hình tới báo chí.

Thứ hai, do đặc điểm tâm lí của con người là thích cái mới lạ, thích tìm tòi, khám phá. Đây được xem là quy luật tâm lí rất thuận lợi giúp các nhà làm du lịch mạnh dạng thể nghiệm cái mới lạ phục vụ cho quá trình kinh doanh của mình. Thực tế là những sản phẩm mới khi xuất hiện thì luôn gây sự chú ý, tò mò và muốn cảm nhận ngay. Các nhà làm du lịch đưa motel vào kinh doanh để tận dụng quy luật đó và chính sự xuất hiện của nó đã đáp ứng nhu cầu của du khách trong việc tìm kiếm cái mới lạ đó.

Thứ ba, nguồn khách quốc tế, đặc biệt là châu Âu và Mỹ vào Việt Nam ngày càng tăng. Sự gia tăng luôn đi liền với sự phong phú về sản phẩm, dịch vụ du lịch. Du khách quốc tế đến với Việt Nam có thể chọn nhiều hình thức để phục vụ nhu cầu tham quan, khám phá, trong đó một số chọn giải pháp thuê ô tô, mô tô để tự mình điều khiển. Các nhà làm du lịch nhận thức rằng loại hình cơ sở lưu trú motel ra đời tại Việt Nam ra đời sẽ thu hút không chỉ lượng du khách quốc tế mà còn tại Việt Nam.

Thứ tư, do đặc điểm vị trí địa lí của nước ta thuận lợi, hội tụ những điều kiện cơ bản cho việc phát triển loại hình cơ sở lưu trú du lịch motel. Với đặc tính riêng của mình là nằm cạnh các tuyến đường quốc lộ, tại các điểm du lịch, trong các khu du lịch nên đó là điều kiện thuận lợi để kinh doanh loại hình motel tại Việt Nam. Mặt khác nếu nó còn có thể phát triển mạnh trong thời gian tới nếu như có nền tảng tốt và sự “tin dùng” của du khách.

Thứ năm, do hiện nay loại hình cơ sở lưu trú motel tại Việt Nam chưa được cơ quan quản lí nhà nước về du lịch xây dựng hệ thống tiêu chuẩn cũng như điều kiện trong kinh doanh. Bởi vậy đây là điều kiện để một số nhà làm du lịch chọn loại hình motel để kinh doanh vì hạn chế được sự ràng buộc về pháp luật và có thể được “lách luật” mà không bị xem là vi phạm.

Nếu như các loại hình cơ sở lưu trú khác như khách sạn, nhà nghỉ, làng du lịch muốn kinh doanh phải tuân theo

đúng các tiêu chuẩn do cơ quan quản lý quy định nhưng hiện nay motel do chưa có những ràng buộc trên nên xuất hiện nhiều nơi trên khắp đất nước. Sự xuất hiện ồ ạt là tín hiệu vui cho ngành kinh doanh lưu trú của du lịch Việt Nam. Tuy nhiên do chưa có tiêu chuẩn cụ thể nào cho cơ sở lưu trú motel nên hầu hết chúng được xây dựng theo kiểu “bình mới rượu cũ” với “vỏ” là “motel” nhưng “linh hồn” là nhà nghỉ, khách sạn. Điều này làm cho du khách bị thất vọng với mong đợi trước khi tới lưu trú và sử dụng dịch vụ tại motel.

MỘT SỐ KIẾN NGHỊ ĐỀ XUẤT

Một là, tăng cường hoạt động quản lý, giám sát của cơ quan nhà nước trong việc xây dựng tiêu chuẩn riêng cho motel, lấy đó làm nền tảng cho kinh doanh và phát triển. Do motel là loại hình cơ sở lưu trú được du nhập từ các nước Âu, Mỹ... nên chúng ta có thể tham khảo nội dung, tiêu chuẩn về kiến trúc, trang thiết bị, nhân viên, dịch vụ cũng như cách thức quản lý để vận dụng cho phù hợp với điều kiện thực tế tại nước ta. Có như vậy thì ngành du lịch nói chung và loại hình lưu trú motel nói riêng đón tiếp và phục vụ du khách từ chính các nước này không còn cảm thấy bỡ ngỡ, khó khăn mà luôn ở thế chủ động. Đi liền với việc xây dựng tiêu chuẩn cần phải gắn liền sự kiểm tra, giám sát các motel đã xây dựng từ trước và yêu cầu các chủ kinh doanh phải đáp ứng tối thiểu các tiêu chuẩn cần thiết để trả về vị trí đúng chỗ nguyên bản cho motel. Từ đó giúp các nhà quản lý du lịch thuận lợi trong việc quản lý vĩ mô, vi mô về du lịch. Muốn quản lý một cách chuyên nghiệp thì trước hết phải hiểu bản chất, đặc trưng riêng của đối tượng mình quản lý.

Hai là, phát triển loại hình du lịch gắn liền với mô tô, caravan. Đây là loại hình du lịch có thể nói là gần gũi và có thể sử dụng các dịch vụ tại motel nhiều nhất. Do nước ta có hệ thống đường giao thông gắn liền với các điểm du lịch, khu du lịch, tuyến du lịch, thậm chí có cả “con đường di sản” dọc quốc lộ nên việc xây dựng loại hình cơ sở lưu trú motel theo các loại khác nhau như motel giao thông, motel nghỉ dưỡng, motel ngoại ô .v.v. là hoàn toàn khả thi trong việc phát triển các loại hình du lịch trên. Trong những năm gần đây, nước ta có triển vọng phát triển lớn về caravan, nhiều lượt khách quốc tế đã qua các cửa khẩu miền Trung vào du lịch. Để loại hình cơ sở lưu trú motel phát triển gắn liền với loại hình du lịch caravan thì vấn đề đặt ra là nâng cấp kết cấu hạ tầng các tuyến đường giao thông, cải cách thủ tục hải quan. Khi đó loại hình du lịch caravan sẽ là “đối tác chiến lược” của cơ sở lưu trú motel.

Ba là, đào tạo đội ngũ quản lý, nhân viên làm việc tại motel. Do loại hình cơ sở lưu trú motel có đặc trưng là gắn liền với dịch vụ bảo dưỡng xe nên ngoài việc huấn luyện cho nhân viên tại các bộ phận lưu trú, lễ tân còn phải chú trọng đào tạo nhân viên bảo dưỡng xe cho du khách theo hướng “du lịch hóa”. Điều này có nghĩa là ngoài nghiệp vụ chuyên môn là bảo dưỡng xe còn phải hội tụ các điều kiện khác như kỹ năng giao tiếp, tác phong phục vụ của du lịch. Chính những điều này tạo ra bản sắc riêng của motel so với các loại hình cơ sở lưu trú khác.

Loại hình cơ sở lưu trú motel gắn liền với dịch vụ bảo dưỡng xe đồng nghĩa với việc tồn tại những trạm xăng, dầu tại nơi đây nên vấn đề giáo dục ý thức bảo vệ môi trường, an toàn trong lao động cho nhân viên là hết sức quan trọng nhằm tránh mọi điều đáng tiếc có thể xảy ra như cháy nổ, ô nhiễm nguồn nước .v.v. , hạn chế tối thiểu những ảnh hưởng xấu có thể gây ra cho môi trường xung quanh.

Tiếp thu, hội nhập những “sản phẩm” mới từ nước ngoài vào đã khó nhưng làm thế nào để xây dựng tiêu chuẩn và có cách quản lý phù hợp để phát huy thế mạnh mà nó mang lại thì đó là vấn đề không hề đơn giản chút nào. Cơ sở lưu trú du lịch motel là một trong những trường hợp như thế. Xác định đúng vai trò, vị thế đối với sự phát triển du lịch trong điều kiện thực tế nước ta là cách giúp cơ quan quản lý nhà nước có chính sách phù hợp để motel tìm chỗ đứng và cạnh tranh cùng phát triển với các loại hình cơ sở lưu trú khác, góp phần làm phong phú hệ thống sản phẩm, dịch vụ du lịch Việt Nam.

Nguồn: <http://www.ronsaari.com>